

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuuiu Manju Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Prot. D. Antal: Românisism și nu proselitism.
S. Vlad: O lămurire pentru a termina.
Pr. V. Ștefănescu: O constatare și o nădejde.
Pr. N. Gavra: Educația relig. și morală în școală.

Cronică. — Publicație de licitație. — Concurs pentru primirea de studenți în Academia teologică ort. din Oradea. — Concurse pt. întregirea parohiilor: Geoagiul-de-sus, Buduș, Râpa-de-sus și Văleni.

Românisism și nu proselitism.

Câteva zile am fost din nou prin Maramureș, vizitând trei parohii și asistând la serbarea hramului pitoreștei mănăstiri de pe „Isvorul“ Dragomireștilor. Am constatat ca și de altă dată, că ortodoxia noastră nu numai progresa zi de zi, dar se și consolidează devenind conștie și mândră. Când auzi din gura țăranilor maramureșeni declarația plină de mândrie, că se simt fericiți revenind la „legea veche a strămoșilor“, îi vezi apoi străbătând zeci de km. pe jos pentru a participa la hramul mănăstirii „lor“, alături de tot atâția frați de ai lor uniți, cărora le place slujba ortodoxă și o caută de câte ori dau de câte un năcaz mai mare, atunci ești deplin încredințat că ortodoxia în Maramureș nu mai este o mișcare efemeră ci o necesitate sufletească plină de afirmare și viitor.

În autobusul ce mă aducea acasă dela Sighet, am avut ca vecin de bancă pe un domn cu mare rol politic și administrativ în Maramureș. Între altele și-a arătat nemulțumirea pentru luptele zise confesionale din Maramureș, „păgubitoare“ neamului nostru. La această imputare ce ni se face de către mulți, pentru motivul că biserica noastră este în ofensivă și cea unită în defensivă, am răspuns acelui domn următoarele, răspuns ce-l aflu potrivit să fie auzit și de alții și încă cât mai de mulți:

Mai întâi stabilim un lucru că venirea ortodoxiei în Maramureș a fost provocată tocmai de preoții catolici-uniți, majoritatea

aproape complet înstrăinați de limba și legea românească. Când astăzi după 13 ani de Românie mare există familii preotești — și încă de oameni tineri — în care se vorbește aproape numai ungurește, — am auzit eu cu urechile mele pe un preot vorbind cu preuteasa lui ungurește când s'a dat jos din autobus și i-a referat cele isprăvite în drumul făcut, — îmi închipui ce va fi fost în vremea ungurească.

Urmează a doua chestiune, tot atât de archicunoscută, spolierea enoriașilor cu cele mai exagerate stole, menținute în mare parte și astăzi.

Din aceste două împrejurări, în mod natural între preoții uniți și credincioșii lor s'a creiat o atmosferă de înstrăinare, o distanță dintre domn-satrap și credincios-iobag.

Aceste două cauze au fost mobilul trecerilor din nainte de război dela Săcel și Dragomirești cu faimosul proces. Înăbușite fiind trecerile la ortodoxie de către administrația ungurească, care vedea limpede că ortodoxia duce în Maramureș și șovinism național românesc, atât după aceea cât și mai târziu, credincioșii uniți nemulțumiți, au început să treacă la sectari. Așa au ajuns ca sectarii, în deosebi pe Valea Vișeului, să se înmulțească într'un număr impunător, așa de pildă în Vișeul-de-jos sectarii numără câteva sute de aderenți.

România mare a deschis din nou calea trecerii la ortodoxie. Ori câte învinuiri de proselitism ni s'ar aduce, un fapt e consta-

tat că uniții maramureșeni au trecut la ortodocși nemulțumiți de atitudinea preoților lor. *Toți aceștia dacă n'aveau puțința să treacă la ortodocși, treceau la sectari.* De când s'a pornit curentul spre ortodoxie au încetat trecerile la sectari. În vremea din urmă au trecut mulți și numai din convingere.

Ori-cum am judecă această chestiune, ori-cine trebuie să admită că din punct de vedere românesc, ortodoxia și curentul pornit spre ortodoxie face enorme servicii românismului în Maramureș. Cine a devenit ortodox este element mai de valoare pentru românism decât un român devenit sectar, gata de a face cauză comună cu ungurii, nemții și alți streini de legea și neamul nostru. Contactul cu românii din vechiul regat, învățători și funcționari, iar în vremea din urmă și preoți, este mai lesnicios și atmosfera românească se încarcă de tot mai multă demnitate și intransigență națională, flori rare, până mai ieri, în Maramureș. De frica ortodoxiei preoții uniți încep să-și șlefuiască atitudinile, să poarte o mai bună grijă credincioșilor lor. Prin aceasta — cu toată pierderea credincioșilor, — noi facem un serviciu bun bisericii surori.

În concluziune, în mod logic trebuie să admitem că ortodoxia în Maramureș n'a fost și nu este o luptă de proselitism, ci una de afirmare a românismului integral și deci de mare folos, ba chiar necesară neamului nostru românesc în înstrăinata și sărăcra Țară a Voivozilor.

Vecinul meu de autobus, a tăcut, fără să-mi reflecteze nimic, ca semn că am făcut o constatare justă, probată de realitatea din Maramureș.

Prot. D. Antal.

O lămurire pentru a termina.

În nr. 12 al „Renașterii“ s'a publicat articolul: „Metehnele ortodoxiei sau de ce activitatea noastră pastorală nu produce rezultate dorite?“ După părerile autorului aceluia articol, cauzele trebuiesc căutate în structura sufletească a poporului nostru. Subsemnatul în reflexiile ce mi le-am permis asupra celor afirmate în acel articol, am susținut că: acolo unde nu se observă succese în activitatea pastorală, cauzele tre-

buesc căutate nu în structura sufletească a poporului, ci „aiurea“, adică la preoți. În nr. 28—29 al „Renașterii“ Părintele Giurgiuca ia parte la discuția acestei probleme și scrie: „Nu cunosc lucrarea părintelui I. Todea decât din articolele amintite mai sus, (Vlad, Eftimie)... și nici nu vreau să mă opresc asupra ei, căci concluzia Părintelui Todea este o concluzie a unui singur om... Mi se pare dureroasă concluzia cu totul contrară și poate cu mult mai puțin dreaptă a păr. Vlad.“

1. Părintele Giurgiuca declară mai întâi că nu cunoaște articolul păr. Todea decât din citatele reproduse de cele două articole, deși articolele răspuns pot fi înțelese pe deplin numai atunci, când cunoști și articolul care le-a dat naștere.

2. Declară că concluzia păr. Todea este a unui singur om și prin aceasta lasă să se înțeleagă în mod vădit că nu și-o însușește.

3. I se pare totuși dureroasă concluzia mea, care este cu totul contrară concluziei păr. Todea „și poate cu mult mai puțin dreaptă.“

E vorba de o teză generală, unde unul susține că în majoritatea cazurilor, (căci eu nu cred că a fost gândul părintelui Todea să susție că în toate cazurile) insuccesul activității pastorale trebuie căutat în structura sufletească a poporului, iar eu am susținut contrarul anume că, în majoritatea cazurilor cauzele trebuie căutate în pregătirea insuficientă a preotului pentru această păstorire. A face o constatare nu însemnează numai decât o învinuire, cum susține părintele Giurgiuca. Iată ce scrie Sf. Sa: „Este oare apoi preotul dela sate așa de nepăsător față de problemele religioase, cum îl socoate păr. prof. Vlad?“

Iată aici avem de a face cu o învinuire ce ni se aruncă în obraz nouă preoțimii dela sate, fără a ni se cunoaște mai de aproape activitatea pastorală.“ Mă invită să particip la diferitele adunări tractuale, pentru a afla dovezi despre activitatea preoțimii și să-mi schimb „părerea greșită ce o am despre preoțime“, ca și cum eu ași avea o părere generală, pe care o aplic tuturor fără excepție. Iar această părere după cum reiasă din articolul Păr. Giurgiuca, am

făurit-o pe baza lecțiilor ascultate pe băncile școlii și a cărților cetite.

1. Mai întâi eu am susținut că, acolo unde nu se observă roade pe terenul pastoral, cauzele trebuie căutate nu atât de partea păstoriților, ci de partea păstorului, care se ocupă prea puțin pentru a putea obține roade satisfăcătoare pe acest teren. Într-un articol al părintelui Giurgiuca nu face de cât să confirme cele susținute de mine. Sf. Sa nu desminte nimic din ce am afirmat eu, ci doar explică cauzele pentru cari preotul nu poate păstori așa cum ar trebui (lipsa de pregătire suficientă de pe băncile școlii, lipsă de cărți, parohii prea extinse etc.)

2. „Iată aici avem de a face cu o învinuire ce ni se aruncă în obraz nouă preoțimii dela sate, fără a ni se cunoaște mai de aproape activitatea pastorală.“ De care preoțime dela sate e vorba aici? Părintele Giurgiuca generalizează, aplicând întregii preoțimii dela sate cele scrise de mine. Dacă ar fi fost puțin mai atent la titlul articolului de care m'am ocupat, ar fi văzut că, acolo e vorba de „cauzele insuccesului activității pastorale“,—deci și cele scrise de mine se referă numai la acei preoți, în parohiile cărora nu se prea văd roade pastorale. Deci eu nu am pus în același vas pe toți preoții fără considerare la activitatea lor pastorală, cum vrea să interpreteze părintele Giurgiuca.

3. Părerile mele greșite cum vor fi, le-am făurit nu pe baza unor lecții ascultate pe băncile școlii, ci din contactul strâns ce l-am avut și-l am cu tagma din care fac parte. Am luat parte activă, când eram prof. în Alba-Iulia, atât la conferința preoțească de toamnă, cât și cea de primăvară, iar peste an la 5—6 cercuri religioase ținute pe sate, așa că nu sunt tocmai așa de strein de activitatea preoțimii. Să nu se uite că prof. de relig. își are și el parohia de care este legat și care este școala.

Nu este neapărat de lipsă să trăești tot timpul în sat, pentru a-ți putea spune părerea în chestiunea de care ne ocupăm. Cred că dacă ai legătură continuă cu satul, chiar și dacă nu petreci tot timpul în el, poți să ai păreri drepte. Eu însumi sunt dintr-o comună de munte care are cam 12 km. lungime și 3—4 lățime. Cât e terito-

rul comunei de mare atâta e și parohia. În această parohie s'au perindat de pe timpul de când eram de 16 ani, deci dela o etate când poți observa lucrurile, cinci preoți cu diferite pregătiri și greutăți familiare. Deci am avut ocazia să observ cinci oameni diferiți ca pregătire, (dela preot cu bacalaureat și teologie completă, până la călugăr simplu cu școala din mănăstire), diferiți ca etate, diferiți în ce privesc greutățile familiare, lucrând în același ogor duhovnicesc.

Dacă comuna mea e comună de munte, alături de ea sunt comune concentrate pe un teritoriu dela 1—2 km. lungime. Le cunosc și pe acelea destul de bine, ba pe unele pot zice tot atât de bine ca și comuna mea natală. Am văzut și acolo perindându-se diferiți lucrători în via Domnului. Am stat în contact cu unii dintre conducătorii preoțimii, dela cari am aflat în privința aceasta multe informații poate fără să-și deie ei seama. Am funcționat la registratura și archiva Conzistoriului arhiepiscopical din Sibiu, unde cel ce vrea să observe este cum nu se poate mai bine plasat. Din rapoartele asupra activității pastorale în diferite tracte, rapoarte în cauze disciplinare, pe cari vrând nevrând le răsfoiam și le ceteam, — s'a desprins icoana multor preoți. Am putut să-mi făuresc icoana în trăsăturile ei generale, atât a preotului harnic, cât și a celui slab și nepăsător, două icoane pe cari nu le confund. Iată câmpul de pe care mi-am strâns observațiile, pe baza cărora mi-am format concepția despre preotul bun și preotul slab. Pe lângă acest câmp, am mai avut la îndemână și cărțile, cari nu conțin nici ele altceva decât experiențele altora, de care noi trebuie să profităm, căci altfel n'ar mai avea nici un rost cetirea lor.

Dacă în același loc lucrează, deși nu simultan ci succesiv, mai mulți și rezultatul este diferit, atunci când pe lângă același sol împrejurările mult puțin sunt aceleași, ești în drept să tragi concluzia că, rezultatul diferit se datorează muncii diferite. Câmpul activității pastorale este felurit, el poate diferi dela parohie la parohie și astfel și succesul activității pastorale e diferit, ceea ce e și natural. Parabola sămănătorului cu diferite feluri de pământ, poate fi aplicată unei eparhii, ca și unui

tract și ca și unei parohii. Astfel stând lucrul, sămânța bună împrăștiată prin cuvânt și faptă, va cădea și pe pământ pietros, dar va cădea și pe pământ bun, unde îngrijită va aduce roadă și pentru cea căzută pe pământ pietros și perdată fără roadă. Astfel stând lucrul, nu-mi pot închipui să existe parohie în care să-ți dai silința și să nu poți obține nici un succes pastoral. Fie acum succesul mai mare, sau mai mic, succesul e succes. Dar care e cauza că, acolo unde solul e prielnic, împrejurările și ele favorabile, totuși se vorbește de insucces pastoral, aceasta e întrebarea care formează miezul chestiunii? Las păr. Giurgiuca să analizeze câteva din astfel de cazuri cunoscute poate și Sf. Sale și să tragă concluzia. Sunt sigur că va ajunge la același rezultat ca și mine. Atunci concluzia mea poate fi dureroasă, dar nu nedreaptă, ea rămâne o constatare, iar nu o acuzare.

S. Vlad.

O constatare și o nădejde.

Încep cu constatarea. Cu toată propaganda, pe unele locuri în stil american, a atâtor purtători de leacuri mântuitoare față de năduful țării, în fața urnelor despuiate politicienii noștri au rămas neplăcut surprinși. Încă de atunci de când cutreerău satele, cu gurile pline de soluții și promisiuni, se loveau de scepticismul și amărăciunea poporului, care îi asculta neîncrezător.

Ziua votării a pus în lumină acest adevăr. Căci din numărul total al votanților țării, mai mult de o treime nu și-au folosit dreptul lor, nu și-au spus voința, aplicând ștampila cu „votat“ pe unul din semnele, cari stau ca ieroglifile de pe obeliscuri, în lista candidaților acestei veri.

Ca unii ce vedem și ascultăm cu ochi și urechi proprii, sbuciumul sufletesc din lumea satelor noastre, majoritatea votanților, putem spune un cuvânt despre acest lucru.

Lipsa de pregătire și de înțelegere a acestei mari reforme „votul universal“ unită cu atmosfera încărcată a vieții noastre politice, a lăsat să iasă la iveală o seamă de oameni suspecti, cari cer gospodăria acestei țări. Faptul că atâți agenți, ai unor partide cari într'o noapte au luat ființă și firmă

proprie, umblă după voturi, a dat de bănuț că astăzi, în plină criză, numai politica îți creiază o situație adăpostită de lipsurile vieții.

Și... aduc și exemple.

Este și natural ca în vremuri de acestea, populația sărăcită și plină de nevoi, să-și piardă încrederea în conducătorii ei, cari o iubesc, îi întind frățeste mâna, nu-mai până trec alegerile.

Și ne așteptam la incidente hazlii, ca acela petrecut la o secție de votare (din Bihor), unde un sătean, în cabina de votare, strigă tare spre a fi auzit: „Na și ție, că ești al nostru! Na și ție, că n'ai furat! Na și ție, ca să poți fura de-acum înainte!“

Să mai alăturăm aci și faptul că în fiecare an omul este chemat la alegeri noi, fiindcă guvernul s'a schimbat.

Tot într'o urnă s'a găsit scrisoarea unui alegător care se vaită că nu mai știe pe cine să aleagă, fiindcă degeaba alege el când pe unii când pe alții, că tot nu sunt lăsați să stea la guvern, unde poate ar îndrepta greșelile ce le săvârșesc, ci sunt concediați spre a face loc altora cari încep tot cu greșeli și concediere.

Și văzând că guvernul nu și-a îndeplinit programul dela alegeri, plin cu soluții generale, omul, la alegerile noi, sau ștampilează toate semnele sau își vede năcăjit de lucrul său.

*

Întrebarea practică e acum aceasta: asistăm la o însănoșire a votului obștesc sau la o complectă dezorientare politică a maselor? Și una și alta: căci dacă în primii ani de după războiu fiecare cetățean, nelămurit de nimeni asupra dreptului și puterii ce i s'a dat, pleca la alegeri, unde trebuia să iasă aceia ce știau să-l ametească mai bine cu vorbe și alcool, căci în mâni aveau „îndreptătorul spinărilor sociale“, acum s'au săturat și plictisit de alegeri.

Nu mă pot abține de a nu crede că din această lipsă de axă spirituală-politică, periculoasă de altfel, va răsări o limpezire a „mustului ce fierbe“, o înțelegere clară a oamenilor, cari să pună vorba lângă faptă, și pe cari voința poporului bucuroasă să-i pună în fruntea treburilor țării.

Și atunci când sufletul poporului nostru va fi pregătit pentru folosirea acestui drept,

dragostea, cinstea și sinceritatea celor de sus nu vor mai fi discutate, atunci numai, ziua alegerilor nu va fi o chemare silită, frica de pedeapsă, ci o adevărată zi mare.

Așa era în alte vremuri.

Un bătrân profesor de universitate mărturisea că avea lacrimi în ochi când s'a dus întâia dată la alegeri! „Atât eram de pătruns de însemnătatea dreptului ce ni se da atunci pentru întâia oară.“ (S. Mehedinti „Noua Generație“).

Ce de schimbări până acum!

Cu toate acestea, cunoscând bogăția de suflet a poporului nostru, putem spera că din haosul de azi să ajungem la emoția alegerilor trăită de bătrânul profesor, mai sus pomenit.

Până atunci, cei în drept să nu închidă ochii, când trebuie să vegheze fără ațipire.

Altfel...?!

Pr. V. Ștefănescu.

	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	
---	---	--

Educația religioasă și morală în școală.

(Urmare).

Harul divin în școală.

Din cele spuse până aici rezultă că religia este în deplin acord atât cu idealul cât și cu principiile școlii moderne și pe lângă aceasta în legătură cu religia se cere la Dumnezeu și revărsarea darului divin, care face începătura faptelor bune și a mântuirii omului, așa cum se arată în ep. către Efeseni 2, 8—9, unde zice: „Căci cu darul sunteți mântuiți prin credință; și aceasta nu dela voi; al lui Dumnezeu este darul. Nu din fapte ca să nu se laude cineva.“ Lucrul acesta va trebui scos în evidență și cu ocazia predării parabolei talanților, unde cel-ce va preda va trebui să scoată în evidență darurile dumnezeiești cari trebuiesc câștigate și înmulțite prin o muncă modestă și stăruitoare.

Taina mărturisirii în școală are mare rost atât din punct de vedere sufletesc cât și din punct de vedere pedagogic, când în mintea copiilor se formează ideea că faptele rele chiar dacă nu sunt văzute de reprezentanții școlii, sunt văzute de Dumne-

zeu care însă prin bunătate îl iartă dacă se pocăște. În adevăr că aici preotul va avea lipsă de multă prudență și tact pastoral, mai cu seamă la școlile secundare unde elevii caută să ascundă unele fapte rele. Aici trebuie formată convingerea că ceea-ce se spune la spovedanie nu se spune mai departe, lucru ce trebuie explicat de altfel și la credincioșii mai în vârstă. Cu această chestiune nu sunt lămuriți chiar nici oamenii de știință și cu durere chiar mulți dintre reprezentanții școlii. Astfel îmi aduc aminte că acum sunt trei ani, un însemnat om de știință, n'a lăsat fetița, care era elevă la un liceu, să se spovedească, pe motiv ca să nu spună secretele ei nevinovate preotului. Atunci corpul profesoral a luat o hotărâre laudabilă, ca fetița dacă nu se va spovedi să fie eliminată. Tatăl fetiței a intervenit la reprezentantul bisericii, unde în convorbirea ce a avut, s'a convins despre rostul spovedaniei chiar și din punct de vedere pedagogic, lăsând astfel fetița să se spovedească.

Și în adevăr, căci în legătură cu idealul suprem al școlii „triumful personalității morale asupra individualității naturale“, ce mijloc poate fi mai puternic decât taina mărturisirii în legătură cu Sf. Cuminecătură, prin care copilului ca și omului i se dă posibilitatea împăcării cu Dumnezeu, în urma căreia dobândește pacea și liniștea sufletească, căutând ca pe viitor să facă fapte vrednice de Acela cu a cărui sânge și corp s'a împărțășit. Dela felul cum se comportă un copil față de sfintele taine, depinde religiozitatea, moralitatea și caracterul lui. Natural că și comportarea elevilor depinde în mare parte dela prudența, tactul și conștiințiozitatea preotului. De aici depinde ca în școala secundară elevii să înțeleagă și să-și însușiască virtuțile isvorite din sfintele taine și din religie în general, iar în școala primară dela felul cum va ști preotul să cimenteze simțământul religios în sufletul copiilor, va depinde ce credincioși va avea mai târziu.

În legătură cu religia și educația morală în școală, de o mare importanță sunt rugăciunile în școală și citirea Sf. Scripturi, în legătură cu care să se arate că întreg învățământul religios se bazează pe autoritatea și revelația dumnezeiască. Citind Sf. scriptură elevii se obișnuiesc chiar și a com-

bate pe sectarii de pe sate, ceace am constatat că elevii fac foarte bucuroși.

Mersul la biserică și exortațiile religioase din Dumineci și sărbători contribuie foarte mult la cimentarea și dezvoltarea simțului religios. Elevii dela școlile secundare în timpul vacanțelor, influențează foarte mult cu purtarea lor și asupra credincioșilor și pentru aceea am găsit că e foarte bine ca după fiecare vacanță să aducă la școală fiecare elev un certificat dela preotul locului despre purtarea și atitudinea lui față de biserică.

Tot în legătură cu aceasta de o mare importanță ar fi cântarea bisericească, căreia cu durere trebuie să spunem, că nu i se dă nici o importanță, ceace e foarte rău în special în școlile normale ale statului, unde instrucția și educația religioasă lasă de dorit, mai cu seamă gândindu-ne la rostul în viață al absolvenților acestei școli. Aici ar trebui ca religia să ocupe primul loc în învățământ și să se propună și cântările bisericești, precum și oarecare noțiuni de tipic și rândueli bisericești. Toate aceste ar trebui fixate prin programa analitică care fixează o singură oră de religie în cursul superior la școlile normale. Vă puteți închipui ce învățământ și educație religioasă se poate face într'o singură oră pe săptămână, și la alte studii, poate mai puțin importante, cum este educația fizică, lucru manual, practica agricolă și altele, sunt prevăzute câte 3—4 ore pe săptămână. Și apoi ne mai mirăm că se plânge lumea de moralitatea și religiozitatea învățătorilor ieșiți din școlile normale ale statului acum după războiu și-și aduce aminte cu drag de învățătorii cari terminau la școlile normale confesionale. Aici religia era obiectul principal pentru care erau fixate 2 ore în fiecare clasă, apoi 2 ore cântări bisericești și cel puțin câte o oră tipic bisericesc, în total 5 ore pe săptămână la fiecare clasă, iar în schimb astăzi o singură oră. Ori-câtă bună-voință ar fi, într'o oră nu se poate face ceea-ce se făcea în 5. Absolvenții școlilor normale confesionale de pe vremuri, când veneau în comună, mergeau la biserică, cântau la strană și făceau legătură sufletească cu poporul, în schimb astăzi mulți dintre ei, dacă nu sunt chiar dușmani, sunt indiferenți față de biserică. Lucru ce

se explică foarte ușor dacă ei în cursul superior n'au aprofundat chestiunile de religie alătura de cele de științe, cu spiritul lor critic au ajuns la o concepție ca a lui Schopenhauer, că religia e numai pentru poporul de jos, ceea-ce se cam arată și la o mare parte dintre intelectualii noștri, de unde izvoarește în mare parte și ruptura sufletească între pătura poporului de jos și pătura intelectualilor noștri.

(Va urma)

Pr. Nicolae Gavra, prof. de rel.

Știre personală. Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan s'a reîntors la reședință dela Sovata, în ziua de 16 August c., reluându-și activitatea spre bucuria întregii eparhii.

Un ajutor însemnat pentru noua biserică din Cluj. În urma intervenției și stăruințelor părintelui Ioan Cociuban, Comisiunea interimară a județului Cluj — a cărei membru On. dsa este, — a votat un ajutor de 50.000 Lei pentru fondul de zidire al noiei biserici parohiale ce se zidește în Calea Regele Ferdinand. Banii au fost deja și incasați și vărsați casseriei eparhiale. E un succes pentru care felicităm pe pr. Cociuban. Pe de altă parte părintele A. Mușat, cu aceeași străduință vrednică de laudă, a incasat însemnate sume de repartitie și donații dela credincioșii noștri din Cluj. Mai notăm că la serbarea sfințirii temeliei, s'a luat inițiativa adunării sumei necesare procurării clopotelor. Familia Vlad și Dr. Iacob a promis cumpărarea unui clopot, iar dl Iliescu, dir. de bancă, al doilea clopot. Cel de al treilea va fi cumpărat din colecta ce circulă între membrii Consiliului parohial, inițiată de pr. protopop N. Vasiiu. Prevedem aceeași reușită și la procurarea stranelor. Edificarea bisericii progresaază în mod vertiginos, fiind aproape pusă sub coperiș.

Noul guvern. Conform uzanțelor constituționale, după cetirea răspunsului la mesaj, guvernul prezidat de dl Alex. Vaida-Voivod, zis guvern de alegeri, și-a prezentat dimisia. M. Sa Regele după scurte consultări a încredințat din nou pe dl Alex.

Vaida-Voivod cu formarea noului guvern, care s'a și constituit în felul următor: Ministru prezident și de Externe: Alex. Vaida-Voivod. Subsecretari de stat la prezidenție și Externe Gr. Gafencu, V. V. Tilea, Rud. Brandsch. Ministru de Interne: Ioan Mihaelache; subsecretari de stat Dr. Ioan Pop și Armand Călinescu. Ministru de Finanțe: G. G. Mironescu; subsecretar de stat G. Crișan. Ministru de Agricultură și Domenii: Voicu Nițescu; subsecretari de stat M. Șerban și M. Ghelmerian. Industrie și Comerț: Virgil Madgearu. Justiție: Mihai Popoviciu. Instrucție și Culte: Dimitrie Gusti. Muncă și Sănătate publică: D. R. Ioanițescu; subsecretar de stat I. Coltor. Armatei: General Samsonovici. Ministru al Ardealului: Emil Hațieganu.

Deces. Casierul episcopiei noastre pr. Ioan Cioara a avut durerea de a perde pe sora sa *Elisabeta*, soția preotului *Tempelean* din Petid jud. Bihor. Însmormântarea a avut loc în ziua de 11 August c. Transmitem colegului nostru sincere condoleanțe. Bunul Dumnezeu să o odihnească în pace.

— În clinica din Cluj a încetat din viață în ziua de 16 August c., venerabilul preot George Gârbacea, din comuna Brănești, protopopiatul Făget. Însmormântarea s'a făcut în Dobra în ziua de 19 Aug. Decedatul a fost tatăl dlui Gârbacea, admin. spitalului de femei din Cluj. Transmitem îndureratei familii condoleanțele noastre.

Darea de seamă despre serbarea hrămului Mănăstirii din Dragomirești, o vom publica în numărul viitor.

	PARTEA OFICIALĂ	
--	------------------------	---

Internatul Teologic ortodox român din Cluj.

Nr. 58—1932.

(25) 1—1

Publicație de licitație.

Conform legii contabilității publice se publică concurs prin licitație pentru furnizarea pânelor și carnelor necesare Internatului Academiei Teologice ort. română din Cluj.

Condițiile speciale ale furnizării se pot vedea în orele de birou la Direcțiunea Internatului din Str. N. Bălcescu Nr. 21.

Licitația se va ține la 12 Septembrie a. c., orele 10 a. m., în biroul Internatului, pe baza ofertelor închise înaintate până la acea dată.

Cluj, la 12 August 1932.

Direcțiunea Internatului.

Consiliul Eparhial ortodox român din Oradea

Nr. 2309—1932.

CONCURS

Pentru primirea studenților în cursul I. la Academia de teologie ort. română din Oradea pentru anul școlar 1932/33, se publică concurs în următoarele condițiuni:

Concurenții vor înainta până la 31 August 1932, Consiliului eparhial, cerere de primire însoțită de:

1. Diplomă de bacalaureat sau diplomă de la vre-un seminar teologic.
2. Extras de botez.
3. Certificat de moralitate de la parohul locului unde domiciliază.
4. Certif. medical, dovedind deplină sănătate.

Tot până la data de 31 August a. c. își vor anunța dorința de a continua studiile la Academie și ceilalți studenți de c. II—IV. teologic.

În internatul teologic pot fi primiți circa 70 studenți, cari vor avea gratuit: Locuință, încălzit, luminat și bae.

Cu începerea anului școlar 1932/33 hrana studenților interni rămâne în grija întreprinzătorului cantinei de la internat. Fiecare student va plăti pentru hrană o taxă a cărei sumă (circa 6000 Lei) se va comunica deodată cu rezultatul la cererea de primire în Academie.

Anul școlar 1932/33 începe la 1 Octombrie 1932. Înscrierea se face în persoană la Direcțiunea Academiei. Taxa de înscriere pentru studenții de curs I. este 400 Lei, pentru ceilalți de 300 Lei. Alte taxe nu sunt.

Oradea, din ședința secțiunii administrativ-bisericești, ținută în 19 Iulie 1932.

Consiliul eparhial.

Nr. 335—1932.

(19) 2—2

CONCURS

Se publică concurs pe termen de 30 zile de la prima apariție în „Renașterea“, la postul de paroh în parohia de cl. III-a *Geoagiul-de-sus II. (Suseni)*, din protopopiatul Aiudului.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Retribuția de la stat.
2. Uzfructul sesiunii parohiale exis-

tente de: 4 jug. pământ cultivabil, 1 jug. grădină, 2 jug. fânaț și 5 jug. pădure.

3. Onorarii stolare potrivit uzului.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile cu documentele de lipsă și cu încuviințarea P. Sf. Episcop, subsemnatului oficiu protopopesc. Iar pentru a face cunoștință cu poporul se vor prezenta în parohie, având și avizul nostru prealabil, spre a cânta, a cuvânta și event. a și liturghisi.

Aiud, la 10 Iulie 1932.

Of. protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

Iosif Pop, protopop.

Nr. 311—1932.

(20) 2—2

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. I. *Buduș* cu filia Budacul-de-jos, din protopopiatul Bistrița, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat, conf. cualificațiunii.
2. Locuință în natură cu supraedificate economice și grădină.

3. Sesiune parohială cu 17 jug. pământ cl. I. în materă și 7 jug. în filie.

4. Stolele statorite și uzitate în materă și filie.

5. Una măsură de cucuruz în materă și filie conf. uzului și o zi de lucru în filie.

În filie este biserică și depărtarea de materă este de 2 km.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile instruite cu toate documentele recerute oficiului protopopesc ort. rom. din Bistrița în termenul deschis și cu avizul acestuia se vor putea prezenta în parohie pentru a servi, cânta ori predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Numai acei concurenți vor fi trecuți în lista de candidare, cari vor avea încuviințare dela P. Sf. nostru Episcop.

Bistrița, la 16 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. în înțelegere cu Consiliul parohial din Buduș.

Din incredințare:

Pr. Victor Mureșianu,
capelan prot.

Nr. 630—1932.

(21) 2—2

CONCURS

Pentru întregirea postului de preot din parohia de cl. II-a *Râpa-de-sus*, protopopiatul ort. rom. al Reghinului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat.
2. Sesiune parohială, 32 jug.
3. Lemne de foc în pădure.
4. 1 ferdelă porumb dela fiecare familie.
5. Venitele stolare obicinuite.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile provăzute cu documentele necesare, în termenul legal, oficiului nostru protopopesc și cu prealabila noastră încuviințare, se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor avea să prezinte și un act de învoire dela P. Sf. nostru Episcop.

Reghin, la 19 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. al tractului Reghin, în conțelegere cu membrii Consiliului parohial.

Ioan Maloș, protopop.

Nr. 533—1932.

(23) 2—2

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a *Văleni*, din protopopiatul Cetatea-de-peatră, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat conf. cualificațiunii.
2. Casă parohială corespunzătoare și grădină.

3. Sesiune parohială, cca 26 jugh.

4. Stolele obicinuite.

Reflectanții își vor înainta cererea cu documentele prescrise oficiului nostru și cu prealabila încuviințare se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru.

Baia-Mare, la 27 Iulie 1932.

Of. protopopesc în conțelegere cu Consil. parohial.

Alexiu Latiș, protopop.